SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1858. **Zondag 13 Junij** **No. 24.**

PARAMARIBO, 12 JUNIJ 1858.

Op den 6 Junij jl. had onder leiding van den WelEerw. Heer M. LEWENSTEIN, Opper-Rabbijn der Israëlitische Gemeenten alhier, in het Kerkgebouw der *Nederlandsch Israëlitische Gemeente*, eene bijeenkomst plaats tot de plegtige invoering van het cathechisatie onderwijs dat eerlang door de Israëlitische jeugd genoten zal worden en zulks voorloopig en in afwachting dat spoedig in het Godsdienstig onderwijs op meer voldoende wijze voorzien zal worden, zoo als reeds in eene vroegere vergadering breedvoerig besproken was.

Dit feest werd bijgewoond door een groot aantal leden van beide Gemeenten en had een zeer indrukwekkend aanzien door de tegenwoordigheid van eene groote menigte kinderen, die voor het spreekgestoelte geschaard was.

Omstreeks 10 ure des voormiddags betrad de Opper-Rabbijn den kansel en werd de plegtigheid geopend met het zingen van een der Psalm-liederen, waarop ZWelEerw. het woord opvatte. Na een voorwoord, aan het feest zelf gewijd, beschouwde ZWelEerw. in eene sierlijke en boeijende rede het Godsdienstig onderwijs dat der Israëlitische jeugd in vroegeren en lateren tijd ten deel viel.

Spreker stelde zich daarbij twee vragen ter beantwoording voor:

1. Wat was het Godsdienstig onderwijs van vroeger, welke waren de *rigting* en de *vruchten* daarvan?

2. Wat is het Godsdienstig onderwijs van lateren tot op den tegenwoordigen tijd.

ZWEw. schetste toen het Godsdienstig onderwijs dat te *Jeruzalem* gegeven werd, trad in eene ontwikkeling van de rigting deszelven en toonde de vruchten daarvan aan; hij wijdde een blik aan de beschouwing van dat onderwijs, na de verwoesting van *Jeruzalem*, in de verschillende landen, werwaarts de Israëlieten de wijk genomen hadden, op onderscheidene tijdstippen; en gewaagde daarna van het verval van bedoeld onderwijs, waarvan hij de oorzaken breed uiteenzette.

Spreker betoogde het belangrijke door MENDELSSOHN en WESSELY verrigt, als hervormers van het Israëlitisch Godsdienstig onderwijs naar de eischen van den tijd, plaatste de verdiensten dier groote mannen in het helderste licht en hield de vermelding van de tegenkanting en verguizing waarmede zij, vooral in den aanvang, te kampen hadden, niet achterwege.

Het besprokene werd toen beschouwd in verband met de Israëlieten ook in deze Kolonie en gevolgd door eene kernachtige ontvouwing hoe onmisbaar het Godsdienstig onderwijs is als grondslag en eerste voorwaarde tot de vervulling der maatschappelijke en staatsburgerlijke verpligtingen.

De geestelijke rigtte wijders het woord tot de voor de cathechisatie ingeschrevene kinderen, in eenvoudige en gemoedelijke taal, zoo uitmuntend geschikt om de jeugdige harten te winnen en dat vertrouwen in te boezemen hetwelk hem zoo noodig is om met vrucht op den akker des Heeren werkzaam te zijn. De spreker hield eindelijk eene opwekkende toespraak tot de ouders en verzorgers en besloot deze plegtigheid door zijne gebeden tot den troon des Allerhoogste op te zenden.

Moge dit feest de heilrijke uitkomsten erlangen, welke daarmede beoogd zijn!

Gisteren morgen is in de Zaal boven de Waag eene Vergadering gehouden van HH Eigenaren en Beheerders van plantagien, ten einde te vernemen hetgeen kapt. KEUZENKAMP voerende het Ned. schip *Twee Gezusters* had mede te deelen ter bevordering der Chinesche immigratie naar herwaarts. De opkomst bestond uit ongeveer *twintig* belanghebbenden, aan wie door gemelden gezagvoerder werd voorgesteld om:

1. Tot een getal van 446 Chinezen naar herwaarts in te schepen, vrij van alle lasten welke alhier op schepen zijn gelegd, en zulks ingevolge art. 1 van de Gouv. Resol. dd. 24 Dec. 1856, Gouv. Bl. No. 19, tegen betaling eener som van *f* 335. voor elken in te voeren immigrant, of wel *f* 310. ingeval het Gouvernement de verpligting op zich neemt, om het schip eene volle retourlading Suiker, berekend op p. m. 900 vaten, van hier naar *Rotterdam* of *Amsterdam* te bezorgen, tegen eene vracht van 3 duiten per oud Amst. pond, met de gewone 10 pCt. averij, of 3½ duit in geval van eene mindere levering van 100 vaten Suiker.

2o. Een Credietbrief van het Gouvernement alhier te erlangen op den Nederlandschen Consul te Canton, in China, tot de opname van zoodanig bedrag in voorschot als de kapitein noodig zal hebben tot de aanwerving en uitrusting der Chinezen, zonder van zijne zijde eenig commissieloon in rekening te brengen; terwijl de geldelijke voorschotten, door hem aan de Chinezen te verstrekken, door het Gouvernement aan hem zullen moeten worden gerestitueerd.

3. Ingeval van sterfte onder de immigranten, op de reis van China naar herwaarts zal het verlies door het Gouvernement voor *de helft* moeten gedragen worden, berekend naar de hierboven vermelde sommen, terwijl in geval van totaal verlies op de reis van China naar herwaarts, geen verhaal op de reederij voor het van den Nederlandschen consul te Canton, in China, opgenomen voorschot zal mogen plaats hebben, als blijvende zulks alsdan *geheel* voor rekening van het Gouvernement.

4. De betaling der in § 1 bedongen som voor den overvoer der immigranten in Suriname, te doen in wissels *à pari* op het Ministerie van Kolonien in het Moederland, 30 dagen nazigt.

5. In geval bij de aankomst van het schip met de immigranten te fort *Nieuw Amsterdam*, er reden mogt bestaan om quarantaine maatregelen te nemen, alsdan onmiddellijk de Chinezen te ontschepen naar het Quarantaine etablissement, als wanneer de uitlevering zal worden beschouwd als te hebben plaats gehad, en de verrekening naar het aldaar uitgeleverd getal immigranten zal moeten geschieden.

6. In geval er geene quarantaine maatregelen mogten noodig zijn zal het schip te fort *Amsterdam* niet mogen worden opgehouden, maar dadelijk naar de reede van *Paramaribo* opzeilen en de ontscheping der immigranten binnen 10 dagen na de aankomst aldaar te doen plaats vinden op verbeurte, van voor iederen overlegdag te betalen eene som van *f* 250. — en *f* 1 kostgeld per dag voor iederen Chinees.

7. In geval van retourlading zal de Suiker binnen den tijd van 60 doorloopende dagen, te rekenen van den dag volgende op dien, waarop de kapt. schriftelijk zal hebben verklaard gereed te zijn de lading in te nemen, *vrij* aan boord moeten bezorgd worden, op verbeurte van *f* 200. — voor iederen overlegdag.

8. De ontlossing der geheele lading zal niet anders mogen bepaald worden dan te Amsterdam of te Rotterdam. — Die ontlossing zal binnen den tijd van 20 doorloopende dagen, te rekenen van den dag volgende op dien waarop de kapt. schriftelijk zal hebben verklaard gereed te zijn om te lossen, moeten plaats vinden, op verbeurte zijnerzijds van *f* 200. — voor iederen overlegdag.

Namens Z. E. den Gouverneur werd door den Gouvernements Secretaris de bereidvaardigheid van het koloniaal bestuur tot medewerking, bekend gemaakt, in zooverre dat het met uitzondering der bepaling omtrent de sterfte der immigranten, de gestelde voorwaarden wilde ondersteunen. Vele belanghebbenden betuigden almede bereid te zijn de overeenkomst aan te gaan, wanneer echter het bestuur de helft van de kosten tot overvoer der Chinezen dragen wil, welk voorstel na afwijzing tot resultaat had, dat geene schikking is kunnen worden getroffen, waardoor deze zaak vooreerst als mislukt is aan te merken.

In de feuille de la Guyane Française van 17 April wordt het volgende aangetroffen:

Kennisgeving.

Nu dat de mieren de gansche stad hebben overweldigd, gelooft de Heer Mittre den inwoners van Guyana van nut te zijn, door de bekendmaking van een eenvoudig en weinig kostbaar middel tot de vernieling dezer insecten.

Neemt: Roet, 2 pond.
Water, 5 kan.

Kookt dit ongeveer een half uur en werpt dit vocht al kokend in de nesten der mieren en op al de plaatsen waar zij zich ophouden.

De proeven volgens den raad van den Heer Mittre, door eenige personen der stad genomen, hebben bewezen dat dit middel onfeilbaar is, en dat indien de inwoners eenige zorg hier aan besteden willen, wij weldra bevrijd zullen zijn van deze, meer dan lastige gasten.

Gemengde Berigten.

De Parijsche correspondent van den *Globe* zegt, dat de maarschalk Castellane een rapport over de gesteldheid zijner militaire divisie aan den Keizer heeft ingezonden, hetwelk gezegd wordt te eindigen met de woorden: *Sire, l'armée s'ennuie. Pour se battre il faut être deux, sur qui faut il qu'on tape?*

— De plegtigheden van het huwelijk des Konings van Portugal met de Prinses Stephanie van Hohenzollern-Sigmaringen hebben reeds plaats gevonden en er is de bruidskorf, waarvan het meest benijdenswaardige kleinood eene koninklijke kroon is, aan de doorluchtige bruid toegezonden. De waarde van den inhoud beloopt, buiten het goud of edel gesteenten, 630,000 francs en daaronder p. m. 200,000 francs aan lijnwaad. Het zijn prachtige bedgordijnen van kant, geborduurd met het vereenigd naamcijfer der koninklijke echtgenooten; verder garnituren voor volants, waarvan eene enkele, van Brusselsche kant gemaakt, 55,000 frs. waard is; eene andere van Venetiaansch zijden kantwerk kost 25,000 frs.; eene derde van point d'Alençon is van 11,000 frs. en eene vierde van zwarte Chantillysche kant is 3000 frs. waard. Er zijn zes zakdoeken bij die elk even zoo veel kosten; die van 300 frs. zijn er bij honderdtallen. Wat de shawls aangaat, is er een Oostersche met goud geborduurd, van 22,000 frs.; drie andere cachemiren elk van 10,000 frs. en drie Fransche elk 3000 frs. waard. Het bontwerk, hetwelk eene overbodigheid schijnt in den uitzet eener Portugesche Koningin, is van eene evenredige waarde. Als het voor de Vorstin van weinig nut is onder het liefelijk klimaat, waarin zij gaat wonen, dan is het ten minste voor haar eene prachtige gedachtenis aan dat hetwelk zij verlaat.

Eene mof alleen is 5500 frs. waard en het sabel-bontwerk 17,000 frs.

— Bij Keizerlijk besluit is de Heer Bertsch tot ridder van het Legioen van Eer benoemd, omdat hij de photographie dienstbaar voor de natuurkundige wetenschappen gemaakt heeft. Dit besluit mededeelende zegt de Parijsche *Moniteur*: »De naar het microscoop vervaardigde afteekeningen van de wonderen der onzigtbare wereld hadden daarvan nooit anders dan eene onvolkomene afbeelding geleverd; zij konden aan eene onvruchtbare nieuwsgierigheid voldoening geven, maar verschaften geene juiste voorstelling van de voorwerpen, die door ieder degelijk natuurkundige bestudeerd worden. Men nam alzoo de pothographie te baat, doch aanvankelijk met slechten uitslag; in Frankrijk, in Engeland, in Duitschland bleven de kostbaarste pogingen zonder vrucht; thans heeft de Heer Bertsch, alleen met eigene hulpmiddelen en door zijne liefde voor de wetenschap gedreven, het vraagstuk opgelost. Een door hem vervaardigde atlas van photographische studien bevat de getrouwe afbeeldingen van de fijnste bestanddeelen van ieder rijk der natuur. Daarin kan ook het minst geoefende oog zonder moeite alle bijzonderheden nagaan, welke door het microscoop alleen voor den starenden blik van den waarnemer onthuld werden. De handelwijze van den heer Bertsch geeft oogenblikkelijk en met verbazende juistheid een afbeeldsel van de oneindig kleine voorwerpen, duizende malen vergroot. Men begrijpt ligtelijk, hoe nuttig deze vordering der photographie voor de wetenschap kan worden. De Keizer heeft den Hr. Bertsch tot ridder benoemd, om 's mans verdiensten door een openbaar eereblijk te erkennen."

— De *Morning Post* bevat de volgende depeche: Alexandrie, 2 April. De spoorweg van Cairo naar Suez zal waarschijnlijk dit jaar niet voltooid worden. Onder andere moeijelijkheden is de gewigtigste, dat 10,000 arbeiders, die voor den arbeid aan genoemden spoorweg gebezigd werden, gevlugt zijn en thans hunne dorpen zoeken te bereiken. Men weet niet wat hiervan de oorzaak is.

INGEZONDEN.

Wij verzoeken u onderstaand stukje in het eerstkomend nummer van uw Blad op te nemen, waardoor UWEd. zal verpligten

Uwe Lezers,

T. en U.

Het gaat er wondervreemd in de wereld toe. Sinds het *Gouv. Adv. Blad* met niet zuinige woorden, de treffende inwijding van de Protestantsche Surinaamsche *Mettray* op *Lustrijk*, in April ao. po., had medegedeeld, is er niets in het openbaar van die Inrigting vernomen. — In het geheim hoorde men vaak klagten, die zoo verre gingen, dat verscheidene naastbestaanden der aldaar geplaatste kweekelingen, hunne kleinen terugvorderden. Enkele zagen hun aanzoek na vele moeite ingewilligd, doch sommige werden gewezen. — De afstand van *Lustrijk* is zoo groot, dat het voor die arme menschen niet mogelijk is, derwaarts te gaan, en aan varen is niet te denken; want de kosten daartoe zijn boven hunne krachten. De stand van zaken bleef aanhoudend, tot dat en verledene week eene advertentie werd geplaatst wegens eene Algemeene Vergadering der *Mettray* op aanstaanden Maandag, en op ééns treden twee personen (S. en K.) op, om eene schoone schilderij van *Lustrijk* op te hangen. — Vreesden zij dat de beoordeeling anders zoude uitvallen? Wij wenschen, om der goede zaak wille, dat zij aan de waarheid niet hebben te kort gedaan, en dat het verslag van het Bestuur geruststellend moge wezen, ter beschaming van allen, die van een ander gevoelen zijn. — Indien wij eenige vragen zouden mogen doen; dan zoude het zijn: 1. Waarom men, in strijd met art. 24 der statuten en zonder opvolging van art. 50 een opzigter over landbouw-aangelegenheden, geplaatst heeft boven den man die, volgens art. 26 belast is met het Schoolonderwijs en de opvoeding der Kinderen? 2. Of het niet in het belang der *Mettray* zoude zijn in de art. 15 en 16 eene wijziging aan te brengen?

Men zou kunnen zeggen, dat wij deze vragen in de Algemeene Vergadering kunnen doen, maar Mijnheer de Redacteur! gij weet zoo goed als wij, dat hoe goed de menschen het dikwijls meenen, het toch voor menigeen, die niet tot den hoogen stand behoort, moeijelijk is, om zijne gevoelens openlijk te zeggen.

Worden onze aanmerkingen door het Bestuur der Maatschappij waardig geacht, dan zou immers de Voorzitter zulks, na het bepaalde bij art. 49, in rondvraag kunnen brengen, zonder dat wij aan eenige berisping blootgesteld worden. — Acht men die aanmerkingen ongegrond, welnu, dan hebben wij de overtuiging onze pogingen aangewend te hebben in het belang eener Maatschappij, welke wij hoog waarderen en gaarne zien bloeijen.

Humoristische Snippertjes.

(Uit de Portefeuille van den ouden Heer FURET.)

DOOR W. E. H. WINKELS.

Correspondentie.

(TWEE INGEZONDEN VRAGEN)

Oude Heer FURET een eenvoudig handwerksman doet u de twee volgende vragen: 1. Wanneer een handwerksman, naar evenredigheid van den verhoogden prijs der *materialen*, die hij bij zijn arbeid benoodigd heeft, ook den prijs zijner afgewerkte *artikelen* verhoogt, doet hij dan zijne begunstigers te kort?

2e. vraag: Wanneer een *groot* en *welgesteld* man, die gemakkelijk zijn geld verdient, en die elke genieting des levens kan smaken, indien de hemel hem *gezondheid*, een *goed geweten* en een *ongeruimden aard* geschonken heeft, een gelukkig burger, voor wien de toekomst geene zorgen heeft, en die uit liefhebberij om zich kan zien, hoe nijvere burgers, als *mieren* altijd bezig zijn, om met inspanning van alle hunne krachten, het sober stukje brood te verdienen; wanneer die gelukkige *man*, werkzaamheden aan een ongepatenteerden handwerksman geeft, om daarmede eenige *centen* voordeel aan zichzelven te verschaffen, en den arbeider die aan alle hem opgelegde burgerverpligtingen voldoet, *die eenige centen meerder niet gunt*, en die hij toch werkelijk behoeft, om te kunnen blijven *concurreren*, zoude die *man juist menschelijk*, maar vooral als een hoogstaand burger *pligtmatig* handelen? en steunt hij door zoo te handelen, niet *onwillekeurig*, de ongepaste ontduiking van maatschappelijke verpligtingen?

Antwoord op de eerste vraag: Bestaat er geen gemaakte overeenkomst die voor altijd of eenigen tijd verbindend is, dan mag elke arbeider zijn *eigendom* (de arbeid) naar vrije keuze *hoog* of *laag* verkoopen.

Antwoord op de tweede vraag: Wij veronderstellen dat de *handwerksman*, die tweede vraag uit voorzigtigheid voor de toekomst heeft gedaan, want wij kunnen niet veronderstellen, dat er zulke menschen in een beschaafde maatschappij bestaan, en mogt zoo iets geschied zijn, weest er van verzekerd, *handwerksman!* dat zulks geheel onwillekeurig geschied is, en zeker *hersteld* zal worden.

FURET.

XXXIX.

(Eene gewigtige les.)

Zonder te treden in goed of afkeurende beschouwingen, op het geopperd plan, door de Heeren Onderwijzers in deze Kolonie voorgesteld, zoo heeft de publieke bekendmaking daarvan, ons aangedreven om te onderzoeken, hoe zich zulk een *gelijkstemmend* denkbeeld, uit veler gedachten ontkiemd, tot rijpheid is gekomen, vooral in een land, waar het versje van onze JACOB CATS zoo juist ter snede is:

„*Zij die van eene nering zijn,*
Die zijn slechts vrienden in den schijn."

Het was ons aangenaam te ontdekken, — *want andere konden wij ons de éénstemmigheid niet verklaren*, dat er onder de leden van *ééne* maatschappelijke betrekking, zulk een broederschap bestond, en wij putten daaruit voor een geheele burgermaatschappij *eene gewigtige les.*

Wij ontdekten na onderzoek, werkelijk dat er onder de Heeren *Onderwijzers*, in navolging van de vele voorbeelden in *Europa*, een gezelschap is zamengesteld, waaraan op twee na, zoo als ik vermeen, allen deel nemen. Zij vergaderen van tijd tot tijd onderling, en geven *elk* voor zooveel hij kan bijdragen, kennis van wat er in hun *vak* hier of elders, belangrijk is voorgevallen. Zij vestigen voortdurend een oplettenden blik op elken *vooruitgang* in het schoolwezen. Zij zien, door zooveel oogen vergemakkelijkt, de nuttigheden die dienen ingevoerd te worden en zij dringen, door hunne vereenigde kennis, sterk door, tot in de leemten en gebreken die behooren afgeleid te worden. — Bij het nut van deze geestelijke beweging, waardoor het gezelschap *de zoo altijd werkzame Schoolcommissie, de moeielijke zorgen helpt ligt maken*, bestaat ook een stoffelijk of *finantieel* belang, want, door hunne bijeenkomsten, zijn de Heeren Onderwijzers in staat, elkander mede te deelen, in, hoe verre de heiligste verpligtingen van onders tegen over hunne kinderen en de maatschappij vervuld worden, namentlijk: in de voldoening van het zwaar verdiende Onderwijzers loon, en zij kunnen daardoor ook de middelen beramen, om op eene bescheidene echter krachtige wijze die belooning te beschermen en te innen.

En nu tot de ontleding van de les die zij ons gaven.

Heeft de verbindtenis van *familiekringen*, een hoog nut voor de maatschappelijke zamenleving, en zijn deze *alleen* in staat om de maatschappij kracht tot instandhouding te geven, *vereenigingen, juist* ontwikkeld, met *kennis* bestuurd, doen de geheele beweging een gelijken tred houden, op de baan van beschaving en vooruitgang.

Is deze handeling, den *mensch phijsiek* eigen, voordeelig voor de wereldmaatschappij, zij is onmisbaar voor eene *Kolonie*, waar zoo dikwerf door eigendunkelijke zienswijze geleid, *eene alleenstaande, zelfkracht*, beweging en leven moest scheppen. — Ligt er in het Goddelijke *woord*, bij GENESIS II. „*Het is niet goed dat de mensch alleen zij*" eene duidelijke uitdrukking, dat, de op zichzelven staande mensch, een hulpeloos wezen is, een zamenvoeging van kracht moet bestaan, om door *éëndragt sterk te worden*, — zoo is het zamenkoppelen van vele dier krachten goed *begonnen*, goed *bestuurd* en goed *werkend*, een *heil* voor elke maatschappij in het algemeen, en voor eene *koloniale* beweging in het bijzonder.

Laat ons een oogenblik terug zien op de vroegere bewegingen in dit *gewest*, en zijn onze kleuren in *die* beschouwing sterk en scherp afgeteekend; men werpe ons den steen *niet* toe, zonder de overtuiging te hebben, dat wij in onze schildering dwaalden.

Erkent gij niet bewoners van dit heerlijk schoon gewest, dat in de 19e eeuw tot elks grievend leedgevoel, er alhier zoo vele kleine leemten en ingeslopene misbruiken bestaan, die langzaam tot gewoonten geworden zijnde, noodzakelijk moeten worden uitgeroeid? —

Zullen wij inwoners niet moeten zwijgen, wanneer men Suriname, en daarin u toeroept: „*vadsig en slapende, heeft het voorgeslacht, aan duizende verkeerdheden toegegeven, doch zij kenden het ontwikkeld licht van beschaving niet, maar ofschoon gij dat licht van vooruitgang zaagt schitteren, zoo hebt gij er uwe blikken van afgewend, en eenige uwer er moedwillig de oogen voor gesloten?*

Welk beschaafd en gevoelig mensch der hier wonenden, zag niet met verrukkig op dat schoone plekje *Suriname* geheeten; dat de SCHEPPER zoo heerlijk en met zooveel overvloed bedeelde tot nut van millioenen schepselen waar het op wacht! — maar ook, welk gezond verstand ontdekte niet de noodlottige beweegkrachten, waardoor elke *waarde* verminderd is, en elke *vooruitgang* is tegengehouden! Smartelijk is het deze gewigtige vragen te overwegen, moeijelijk, er oordeel over te vellen, vooral, wanneer men aan de eene zijde, eene zonderlinge magt beschouwt, die zelfs in het gezond verstand geen stem eerbiedigt, aan de andere zijde, goedhartige welmeenende ingezetenen, die gul en mededeelzaam van aard, onbekommerd, zich laten voortsleuren, aan banden, *die* allang versleten moesten, allang weggeworpen behoorden te zijn.

Kommer verwekt het, een blik te slaan op dit gewest in 1858, waar de eerste lessen van *Staathuishoudkunde* — wij hopen onwillekeurig, maar het schijnt, moedwillig verwaarloosd worden, — geen enkel beginsel, van *Ekonomie* door de verhevenen tot voorbeeld gesteld, door de bevolking — op mogelijk enkele uitzonderingen na? — is doorgedrongen.

Ziedaar de *erfzonden* die ons heden nog drukken uit de handelingen der vroegere bewoners, waardoor eene algemeene verlamming is ontstaan, waardoor eene kwijnende ziekte zich heeft geopenbaard, die zonder spoedig aangebragte hulp, doodelijk in gevolgen zal zijn.

Domheid en *zelfzucht*, hebben zich hier een afgodsbeeld gesticht en in de 19e eeuw omstrengelt men het met bloemen, en versieselen, en men kruipt er voor.

Nooit heeft men hier de bevolking op *nietigheden* leeren letten, en is het niet om in het lagchen uit te barsten. dat zulk een verzuim in eene *volksplanting* waar de *Landbouw* de beweegkracht vormt plaats vond.

Mogelijk werpt mij een minder doordringende geest tegen, dat het zoo hoogst moeijelijk is, om de *eenvoudigen*, de belangrijke waarde der verachte nietigheden te leeren schatten en op prijs stellen, en ik beken het, dat, wordt die les ondoelmatig beproefd, de uitkomsten niets beteekenende zullen zijn.

Men trekt geen volks eplettendheid, door de schoonheid van kleine gedeelten te willen bewijzen, het volk eischt een gevoel van verbazing, over de reusachtige uitkomsten van een aangeprezen nut. Zeg niet tegen JAN den dijkwerker: — „*laat elken dag uw borrel na, dan zult gij jaarlijks f 18,25 bespaard hebben, en kunt dan*" — hier valt JAN den raadgever in de rede — „*Er eens ferm kermis voor houden*" — neen, wekt hun gevoel voor schoone waarheden op, door groote cijfers, en reusachtige uitkomaten, waarover zij zullen denken, en ernstige berekeningen, — eerst ongeloovig later overtuigd, — een gevoel in zich laten ontkiemen, waar heerlijke vruchten van te verwachten zijn.

Zoude een eenvoudig volk niet verrast worden, door de opheldering en uitkomsten van de volgende vraag.

„De wereld heeft volgens de laatste berekening 1055.942,403 bewoners, veronderstelt gij niet dat elke bewoner, dagelijks $\frac{1}{10}$ cent nutteloos vermorst, waar arbeid en tijd mede te loor zijn gegaan.? — Elk zal dit toestemmen niet alleen, maar die niets beteekenende kleinigheid, hooger willen opvoeren — welnu die 1055,942,403 (**) menschen vernietigen dus door onkunde en gebrek aan *Ekonomisch* onderrigt, dagelijks ruim *f* 1,055,942 en jaarlijks ruim *f*. 385,418,830, (*drie honderd vijf en tachtig-millioen, viermaalhonderd en achttien duizend, acht honderd en dertig gulden.*) Zal JAN nu nog lagchen, wanneer men hem zegt, — „*veronderstel dat elke bewoner der wereld door elkander 5 cent*, uitgeeft voor *borrels*, dan kost zulks jaarlijks, waarvoor men mogelijk hoogst nuttige zaken heeft verwaarloosd 19270 millioen 948 duizend 800 gulden *f* 19270,948,800 niet alleen dat men nu de verbazing bij het volk opwekt, maar ook de zucht naar *onderzoek*, en na het onderzoek de *proef.* (*)

Waar moeten nu de kiemen van bederf, voor deze kolonie gezocht worden? *Overal* waar men de oogen liet gaan, in elke beweging, door ieder een, de een minder, de ander meer. — *Suriname* heeft zich van de eerste dagen van haar bestaan ontwikkeld door den landbouw; *die* landbouw. werd vroeger vertegenwoordigd door eigenaars en planters, en zoo lang *werkzaamheid, eenvoudigheid*, en *zuinigheid* den arbeid steunden en sterk maakten, ging alles vooruit, — *finantiele verwarringen, weelde*, en de *gemakkelijkheid* waarmede men had fortuin gemaakt, verslapten den woesten ijver, en deed prikkelingen, naar genietingen ontstaan, die voor landbouwende menschen, verderfelijk waren, voeg hierbij *domheid*, het stijfzinnig vasthouden aan regten en *privilegien* die door den tijd en de beschaving verjaard waren en het kon niet anders, of door opeeningen van schulden-lasten moesten de zaken verderfelijk achteruit gaan. — Had men toen zich *eenaragtig* door vereeniging sterk gemaakt, en met moed en volharding het neigen naar ondergang tegen gehouden, alles had nog teregt kunnen komen, maar helaas! men stelde meer belang in het onophoudelijk schermutselen tegen elkanders denkwijzen en tegen den geest des tijds, dan in het pligtmatig behartigen van den *landbouw.* — Het eerste bedrijf van Suriname's geschiedenis, die in de opvolging van tooneelen, veel van een treurspel had, was afgespeeld, en toen voor het tweede gedeelte het voordoek werd weggeschoven, vertoonde zich eene zonderlinge beweging vol *intrigues.*

Nieuwe acteurs, toegerust met, *meer* dan hen voegende magt, *veelal* niet genoeg doorgedrongen in de werkelijke behoeften die eene tropische landbouw vereischt, namen de *rollen* over; het waren de *representanten* van eigenaren en fondshouders of geldschieters in *Europa*, en dezen begonnen nu een spel, waaruit al dadelijk te ontdekken was, wie de kosten zoude betalen. — Had men nu nog maar die kunstige acteurs aan hun eigen beweging overgelaten, dan zoude hunne verderfelijke inmenging als van zelven, paal en perk zijn gesteld, maar men beging de onbegrijpelijke domheid, om die menschen als *planters* als werkelijk *kolonisten* te beschouwen, die omdat zij voor hunne *meesters* eenig goed beheerden, regt hadden op hooge plaatsen in het volksbestuur. Van af dat uur, begon niet alleen de toest in de buiten raderen der beweging zich voor te doen; maar nu ook was het *innigste*, waaruit elke beweging geleid, en elke werkkracht beschermd moest worden, door bederf aangedaan.

Deze *representanten*, grepen nu, met het oog op zelfbelang in elke volkshandeling, en daar hunne maatschappelijke standplaats hoog was, mogt, kon of durfde men de gebreken niet zien. *Zij* bewogen den landbouw, *zij* dwongen den koophandel, — *zij* werkten een scheepsvaart monopolie uit, — *zij* verwarden en verwikkelden de volksbelangen, — *zij* openden een valsch *credietstelsel* waardoor het geheele koloniale gebouw waggelde, en waardoor het karakter van eene landbouwende volkplanting voor immer verloren ging, — *zij* ondermijnden alles, wat goed was, door hunne rampzalige ingrijpingen. — Er begon al spoedig zulk eene verwarring te bestaan vooral in de geldbeweging, dat geen enkele *hier* of in *Europa* zag hij ook de grootste en domste verkeerdheid, er aan durfde beginnen, om de draadjes te ontwarren; — buitendien, die heeren, hadden zich in het bezit gesteld van duizenden geheime middelen, waardoor zij alle ingezetenen, van de hoogste tot de laagste, konden dwingen, willens of onwillens hun belang in de hand te werken. — Waagde het de *een* zich tegen deze verderfelijke magt te verheffen, — *hem* werd den voet op den nek gezet, en zoo lang getrapt, tot hij biddende en kruipende de magtige zegekar volgde; — wilde hij niet, dan werd hij als een *Pariah* weggestooten, en door ieder — *omdat ieder den groot magtigen representant vreesde*, terug gedrongen; — men leerde dus buigen, nog dieper buigen; — men leerde smeeken om datgene wat in regten reeds eigendom was; — eindelijk dommelde men in, en sliep.

Ofschoon hier, zoo als in alles, zeker ook, uitzonderingen zullen bestaan, wie zal niet inzien dat die uitzonderingen, niet krachtig genoeg waren, om te helpen of te strijden, wie is niet overtuigd, — kent hij grondig de geschiedenis van deze volkplanting, — dat de *goeden* en die het *wel meenden* dikwijls tegen hun beter weten en willen in, door zooveel vastgestrikte banden omwoeld werden, dat elk hunner beproevingen in de geboorte verstikt werd, en zij na lang of kort te hebben gestreden moedeloos werden en zich mee lieten sleuren in de verdervende beweging.

Het derde gedeelte van de bejammerende opvoering van Suriname's treurspel, was de keuze van *representanten* uit vroegere *gezagvoerders*; men dacht in *Europa*, en teregt, dat ten minste *practische* mannen, die den landbouw konden herstellen, het vertrouwen te hebben gegeven, — en ook de regering van het *moederland*, scheen te gevoelen, dat men niet juist deed met het verleenen van zoo veel onbepaalde magt, aan menschen wier belang zoo kennelijk eenzijdig was. — Maar, men vergat te onderzoeken of de nieuwbenoemden wel zoo sterk waren, om zelfstandig en ferm door de *rijst en brij-berg* van intrigues, heen te worstelen, en tweedens, of de ellendige verwikkelingen in deze kolonie niet zoo sterk waren vastgehecht, dat men, met hen die zoetjes aan uit de mode geraakten, — wel kon breken zonder zelven in een geopenden afgrond te storten, — en om dit denkbeeld op te helderen moeten wij voor een oogenblik den schrikkelijken willekeur beschouwen, waaraan de *gezagvoerders of direkteuren*, als afhankelijke slaven gebonden waren.

(*Vervolg hierna*)

In het *Surinaamsch Weekblad* van 30 Mei d. j. No. 32, wordt vermeld, dat de leden van het Surinaamsch Onderwijzers-Gezelschap zich tot de Commissie van Onderwijs hebben gewend, ten einde eene verandering in de leeruren daar te stellen, met opgave hunner motieven en wederlegging van eenige bedenkingen.

Indien ik wel onderrigt ben, en de openbaarmaking geschied is op verzoek der Onderwijzers, en met goedkeuring der Commissie van Onderwijs, dan verdient zoodanige handelwijze allen lof. Immers daaruit blijkt, dat het te doen is, niet om den voorgestelden maatregel, op welke wijze dan ook door te drijven, neen! maar om tegenspraak uit te lokken en door wisseling van denkbeelden tot de waarheid te geraken.

Het was, dunkt mij dan ook zeer onheusch dit loijale gedrag met schimpen en verwijtingen te beantwoorden, zoo als X. gedaan heeft in het *Koloniaal Nieuwsblad* van 4 Junij jl. No. 67, daarbij uit het oog verliezende, dat geen goed Schoolonderwijs te denken is, wanneer de Scholieren geene achting hebben voor den Onderwijzer, en dat die achting niet behouden kan worden, wanneer de kinderen zien, dat hunne ouders die uit het oog verliezen.

Het is mij leed, dat verder niemand zich om de zaak schijnt bekommerd te hebben, want de geopperde vraag, zoo als trouwens alles wat het Schoolwezen betreft, verdient de algemeene belangstelling; en het is daarom en om andere meer bevoegden tot het mededeelen van hunne denkbeelden uit te lokken, dat ik het waag de mijne openbaar te maken.

Bij Hoofdstuk 2, Afdeeling 1, Art. 7 der algemeene Schoolwetten vervat in de Resolutie van 19 Mei 1817 G. B. No. 4, worden de Schooluren voor alle Scholen bepaald; maar bij Art. 2 der Publicatie van 19 November 1834 G. B. No. 16, worden die algemeene Schoolwetten buiten werking gesteld, zonder dat bij het Reglement op het lager Schoolwezen en Onderwijs in de Kolonie *Suriname*, bij laatstgemelde Publicatie ingevoerd, eenige bepaling aangaande

(**) *Deze berekening vindt men in een Amerikaanschen almanak, en geeft ons eenbewijs van de diepe zoekings geest der Yankees, om op 3 menschen na, het juiste getal te kunnen weten?*

(*) *Om thans ook met onze Snippertjes op Nederlandschen bodem geplantst hebbende, zullen wij, van tijd tot tijd eenige onbegrijpelijkheden hier begaan, aldaar kenbaar maken.*

de Schooluren wordt aangetroffen. Hieruit zal volgen, dat de Schoolonderwijzers volkomen geregtigd zijn, de Schooluren, ieder voor zijne School, zoodanig te regelen, als zij doelmatig zullen oordeelen, en geenerlei verlof of magtiging behoeven, om daarin verandering te maken.

Eene wet, waarbij de Schooluren zouden worden geregeld, verbindend voor alle de Onderwijzers, zoude bovendien niet kunnen uitgaan van de Commissie van Onderwijs, welke daartoe geene bevoegdheid bezit.

Gevolgelijk hebben de leden van het Onderwijzers-Gezelschap niet slechts zich te onregt gewend tot de Commissie van Onderwijs, welke geene wetgevende magt bezit; maar ook te onregt eene wet verlangd om te regelen, wat zij zelven de bevoegdheid hebben om te regelen.

Wat nu de voorgestelde verandering in de Schooluren zelve betreft, zoo lijdt het geen twijfel, dat de taak der Onderwijzers eene vermoeijende taak is: te minder, wanneer men in aanmerking neemt, dat vele Kinderen, te 12 ure, niet naar huis gaan, maar op de School overblijven, en niet zonder opzigt kunnen gelaten worden, waardoor de Onderwijzer verhinderd wordt den tijd tot 2 ure voor zich te besteden.

Wenschelijk zoude ik het daarom vinden, dat de Schooluren zoodanig konden worden geregeld, dat den Onderwijzers de gelegenheid werd gegeven met hunne huisgezinnen ongestoord het middagmaal te gebruiken, een middagslaap te nemen, eene wandeling te doen, en zich zoo voor te bereiden tot de taak, welke velen des avonds weder te vervullen staat, indien slechts het Onderwijs daardoor niet werd benadeeld. Maar hierin zit juist de zwarigheid, en de vraag is niet zoo zeer, of, door de voorgestelde verandering in de Schooluren, den Onderwijzers meer gemak zal worden gegeven, maar of het voor de leerlingen nuttig is, de Schooluren zoodanig te regelen, als wordt voorgesteld.

Het komt mij voor, dat deze vraag niet voor een algemeen antwoord vatbaar is; want, zoo wel als de aard van het Onderwijs geregeld moet worden naar den leeftijd en de sexe der leerlingen, en naar den stand, waartoe zij behooren, moeten ook, dunkt mij, de Schooluren daarna geregeld worden: omdat die, welke zeer geschikt zijn voor jongens, minder doelmatig voor meisjes zouden kunnen zijn, en dat, voor Kinderen uit den gegoeden stand andere Schooluren bepaald zouden moeten worden, dan voor die, wier Ouders tot den handwerksstand behooren, al ware het alleen, uithoofde van de verschillende inrigting der huishouding bij de verschillende standen, en de meerdere of mindere gelegenheid om het, op de School ontvangen Onderwijs, te huis voort te zetten, althans de vruchten daarvan te bewaren.

Het is niet onwaarschijnlijk dat de Wetgever dit op het oog heeft gehad, met in 1817, toen er nog slechts zeer weinige Scholen waren, de Schooluren te bepalen; doch in 1834, toen het getal der Scholen aanmerkelijk was gestegen, en men de hoop mogt koesteren dat er afzonderlijke Scholen voor jongens en meisjes zouden worden ingerigt, daarvan terug te komen. Gevende daardoor aan de Onderwijzers de vrijheid, om de Schooluren te regelen, naarmate de behoeften hunner leerlingen dit zoude vorderen.

Het is nog al opvallend, dat in ons land, waar, voor zoo ver ik weet door de vrije bevolking, nog nooit daarover is geklaagd, dat haar te veel vrijheid van denken, spreken, schrijven of handelen werd gelaten, nu eene vereeniging van Onderwijzers het verlangen betoont om van de vrijheid, die zij bezitten, te worden verstoken, en het nuttig achten om onder bedwang te worden gebragt.

Naar de beweegreden en het doel van dezen, met de menschelijke natuur zoo strijdigen, wensch te onderzoeken ligt buiten mijn bestek: maar, wanneer de Schooluren door de Wet geregeld werden; zoude daarvan het uitwerksel zijn, dat de Schoolonderwijzers die niet instemmen met de voorgestelde verandering in de Schooluren, gedwongen zouden worden zich daaraan te onderwerpen, niettegenstaande hunne overtuiging van het nadeelige daarvan voor hunne Scholen; en dat aan de Schoolonderwijzers, die thans met de voorgestelde regeling instemmen, de mogelijkheid van terugkeer zoude zijn ontnomen, ook wanneer zij naderhand door de ondervinding geleerd, van gevoelen mogten veranderen. Beide uitwerkselen zullen geloof ik, wel als schadelijk zijn te beschouwen.

De redactie van het *Surinaamsch Weekblad*, onthoudt zich van alle beoordeeling der voorgestelde wijziging, maar bepaalt zich met te wijzen op de bestaande regeling der Schooluren in andere kolonien onder anderen op *Curaçao*. Ik weet niet, of dit, als een navolgingswaardig —, of als een afschrikwekkend voorbeeld gesteld wordt; maar dit weet ik, dat onze waardige en te regt zoo algemeen geachte Hoofdonderwijzer, gedurende meer dan veertig jaren, onafgebroken, school heeft gehouden, en nog blijft houden, op de aangevochten Schooluren, ten volkomen genoegen van allen, en met zoodanige resultaten, als waarop ieder Schoolonderwijzer roem zoude mogen dragen.

Hiermede wil ik niet zeggen, dat geene verbetering mogelijk is; nog veel minder, dat de regeling der Schooluren op de hoofdschool algemeen gevolgd zoude moeten worden: maar alleen, dat men uiterst voorzigtig behoort te zijn met veranderingen te maken in zaken, welke door lange ondervinding als deugdzaam zijn gekeurd, en dat bij alles, wat het onderwijs betreft, uitsluitend het belang der leerlingen in het oog moet worden gehouden; en elk ander daarvoor moet zwichten.

H.

Nadat het bovenstaande reeds was ingezonden, kwam mij onder de oogen het stuk geplaatst in de Surinaamsche Courant van gisteren: maar ik vond daarom geene reden het mijne terug te nemen.

H.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 9n. dezer, het schip *Pl. Dordrecht*, kapt. Brakke, van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 11den, de Nd. Am. bark *Glen*, kapt. L. Holmes, naar Portland Maine, lading: 209 vaten Melassie 28,790 gallons. 9 dito Rum 1002 gallons, 142 stuks Huiden 3835 pond, 5 kistjes Lemmetjes water en 8 vaten Lemmetjes.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Rijnbrand*, kapt. P. F. Lange, adres bij J. H. Zaal.
Het schip *Hermanus Isaak*, kapt. Braunstahl, adres bij J. H. Zaal.
Het schip *Johanna Christina*, kapt. J. H. ter Wiessen, adres bij J. H. Zaal.
Het schip *Maximiliaan*, kapt. W. B. Schill, adres bij J. M. Polak.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het schip *Plantaadje Dordrecht*: de Heer L. G. Malmberg en Echtg.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het schip *Anna Lena*: de Heeren G. H. L. Bakker en Echtgenoot, C. S. P. Dericks, F. J. Thiemer, Mejufvr. C. L. Kustner en J. G. E. O'Ferrall.

PUBLIEKE VEILINGEN.

Ter Kastelenije van het Geregtshof.
Vrijdag, den 11n. Junij 1858.
De Plant. *Somersorg*, cum annexis.
De Plant. *Driesveld*, cum annexis, beiden gelegen in de *Tapberipa kreek* en
Den verlaten grond *Blokkenbosch*, cum annexis, gelegen in de *Hoer Helena kreek*. — f 23,100. — H. Wright.
Allen aangekomen hebbende Ferrand Whaley en Jan Hudig, te Rotterdam.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht:
Suiker. Den 7den dezer, van Pl. *Rosenburg*, 23 vaten en 15 dito à 11 cent.
De geannonceerde 8 balen Kakao, van Plant. *de Herstelling*, zijn niet toegewezen.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 7n. tot den 12n. Junij 1858, zijn alhier ingeschreven, als overleden:
Den 7den, Maria Antoinette, dochter van Jacobus de Jong en van Henriette Geertruida Wood, 2 jaren, 5 maanden en 2 weken.
Den 8sten, Joseph Johannis Paulus Zwarting, 25 jaren.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Bij het Bestuur is het verzoek gedaan om de slavin *Paulina*, geboren in 1820, moedersnaam *Lucretie*, van den naam van Plantage *Vreeland*, gelegen in de divisie *boven Suriname en Thorarica* af- op dien van M. J. Houthakker voor den vrijdom te doen overschrijven.
Tijd van verzet *veertien* dagen gerekend, van den 2 Junij 1858.

Bij Koninklijk Besluit van den 20n. Januarij ll. No. 72, zijn ten verzoeke van Carel Jacobus Leijsner, Brieven van legitimatie verleend geworden aan zijne bij nu wijlen Johanna Margaretha Treurniet verwekte kinderen Susanna Wilhelmina, Louisa Philippina, Rudolph Hendrik en Hermanus Marius.

Bij Gouvernements-resolutie van den 4n. Junij No. 4, is, onder de nadere goedkeuring des Konings, aan den Heer W. C. Limes, verleend een eervol ontslag als 1e. Luitenant der divisie *boven Cottica en Perica*.

Bij Gouvernements-resolutie van den 4n. Junij No. 5, zijn, onder de nadere goedkeuring des Konings, in de divisie *boven Cottica en Perica*, benoemd:
1o. tot 1e. *Luitenant*, de 2e. Luitenant H. Kettenbeld, en
2o. tot 2n. Luitenant de heer M. P. A. IJvel.

Bij Gouvernements resolutie dd. 10n. Junij No. 7, is, onder de nadere goedkeuring des Konings, aan den Klerk ter Gouvernements-Secretarie F. P. Kamerling, ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aanzoek voor Vrijgeving.

Den 11n. Junij 1858.

Van het slavenkind *Frederik Wilhelm*, geboren in 1856, zoon van *Charlotte*, toebehoorende aan de Wed. E. E. Emanuels geboren M. M. Samson.
Van het slavenkind *Pamela*, geboren in 1849, dochter van *Blanca*, toebehoorende aan Plantage *de Vier Kinderen*, divisie *Para*.
Van den slaaf *Jan*, geboren in 1837, zoon van *Tina*, toebehoorende aan Plantage *Hamburg*, divisie *Saramacca*.
Van het slavenkind *Selina*, geboren in 1856, dochter van *Anna*, toebehoorende aan Sal. Soesman Jr. nom. ux.

Politie.

Aan de Ingezetenen wordt kennis gegeven, dat door de noodige herstellingen aan dat gedeelte van den *Waterkant*, liggende tusschen den *Heiligen-weg* en de *Jodenbreedestraat*, de passage aldaar voor *Rij- en Voertuigen* voor eenige dagen zal zijn afgesloten.
Paramaribo, den 7 Junij 1858.

Transport.

Den 28sten Mei 1858, B. Stolk als moeder en voogdes van haren minderjarigen zoon E. Stolk, aan B. Stolk als moeder en voogdes van haren minderjarigen zoon J. N. Stolk en voor hare nog te verkrijgene kinderen, van het Huis en Erf aan de *Knottenbrugstraat*, of *Wanica straat* N. W. La. F No. 146b. O. W. La. D No. 81b.
Idem. De Exploicteur aan het Gouvernement dezer Kolonie, van den verlaten grond *Mon Plaisir*, gelegen aan het pad van *Wanica*, divisie *Para*.

Den 7 Junij 1858, J. M. Schuster als gemagtigde van H. P. Schuster, Echtgenoote van G. P. van Uijrecht, in relatie als ab intestato Erfgename voor de helft in den boedel van wijlen hare moeder J. B. H. Muller, Weduwe N. M. Schuster aan J. M. Schuster, van de helft in het Huis en Erf aan de *Weidestraat*, N. W. La. D No. 74 O. W. No. 278.
Idem, P. F. Bourquin aan het Gouvernement dezer Kolonie, van den Grond *Charlesburg* met de daaropstaande Steenfabriek en al hetgeen daartoe behoort, benevens het Huis en Erf, bekend onder 2e. Buitenwijk No. 2, beide percelen gelegen aan den rijweg naar *Kwatta*.
Paramaribo, den 7 Junij 1858.

Edictale Citatie.

De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, dagvaart bij deze alle bekende en onbekende Crediteuren:
Van Adriaan François Lammens Junior wegens het provenue van het op den 29 Januarij 1858 bij Executie verkochte Huis en Erf aan de *Burenstraat* La. D. No. 149, aangekomen hebbende A. F. Lammens Jr. voornoemd.
Om te Compareren of gemagtigden te zenden ter Præ et concurrentie rolle van het Geregtshof voornoemd, welke gehouden zal worden op Vrijdag den 25 Junij 1858, des voormiddags om *acht* uur, ten einde aldaar, te zien dienen van *Eerste Verstek*, voorts hunne sustenuen van Præ et concurrentie op te geven, en wijders met den Impetrant voort te procederen als naar regten.
Op dat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, is deze gepubliceerd en geaffigeerd alhier aan
Paramaribo, den 31 Mei 1858.

ADVERTENTIEN.

CONCORDIA.
ST. JANS-FEEST
VERGADERING en RECEPTIE in den 1n. Graad op DONDERDAG den 24n. Junij e. k. des avonds te *half zeven uren precies*. [ ]

(6714) De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, zal op DINGSDAG den 15 Junij 1858, des voormiddags ten *half negen* ure, publiek bij Executie verkoopen:
***Vier en dertig SLAVEN*,**
aankomende FERRAND WHALEY en JAN HUDIG, te *Rotterdam*.
Paramaribo, den 12 Junij 1858.
SIMON ABENDANON Sz.

SEQUESTERS
van de plantage *Kroonenburg*, bieden bij inschrijving, het hoogste bod goedgekeurd wordende, te koop aan tegen *KONTANTE BETALING*.
12 vaten SUIKER,
om voor rekening en risico van den kooper, binnen *acht* dagen van plantage af te halen.
Zullende de inschrijvings-billetten ter Griffie van het Geregtshof tot Maandag den 14 dezer, des morgens ten 9 ure worden aangenomen. ( )
Paramaribo, den 11 Junij 1858.

Surinaamsche Maatschappij van
WELDADIGHEID.
HALFJAARS COLLECTE ten behoeve dezer Maatschappij aan de woningen der Ingezetenen en aan de ter reede liggende Schepen, op MAANDAG den 14n. Junij 1858.
De Alg. Secretaris,
E. A. J. van GOGH.

CÆCILIA.
DAMES-CONCERT,
op DINGSDAG den 15den dezer, des avonds ten *half acht* ure, in de Zaal boven de Waag.
De Secretaris,
( ) A. LIONARONS.

( ) De ondergeteekenden roepen bij deze nogmaals op, de CREDITEUREN van den boedel nu wijlen den Heer D. F. BIXBY, om hunne rekeningen bij den ondergeteekende ten spoedigste in te zenden, en manen ten laatsten male de DEBITEUREN van dien boedel aan, hun verschuldigde aan te zuiveren.
EDUARD KÖLLE c. s. qq.

Van plant. *Bleijendaal* worden tegen KONTANTE BETALING bij inschrijving te Koop aangeboden.

20 à 21 vaten SUIKER en p. m. 2500 gall. Melassie om voor rekening en risico van den Kooper binnen 10 dagen van voornoemde plant. af te halen.

Zullende de insbrijvings-billetten worden aangenomen tot Dingsdag den 15 dezer des voordemiddags ten 10 ure ten kantore van

Paramaribo, den 12 Junij 1858.

(6698) J. FROUIN.

Wordt aanbesteed

aan de minst inschrijvenden het volgende als:

a. De REPARATIE van het WOONHUIS op Plant. *Hamburg*.

b. De REPARATIE van het DAK van het KOOKHUIS op gemeld Effect.

c. De OPBOUWING van een zoogenaamden TRASCARRIER.

d. De OPBOUWING van drie blokken NEGERHUIZEN, ieder van 60 vt. lang en 15 vt. breed, en elk blok verdeeld in 6 kamers.

De condition zijn te bezigtigen ten huize van den ondergeteekende tot *ultimo* dezer maand, staande het aan de Inschrijvers vrij, om op Pl. *Hamburg* zelven alles naauwkeurig na te gaan. Zij zullen gastvrij ontvangen worden, echter zonder vergoeding van de reiskosten, wegens inspectie der werkzaamheden.

Paramaribo, den 11 Junij 1858.

(6699) **C. A. WOIS.**

MAANDAG AVOND

den 14den dezer, ten 7 ure,

Tooneel Voorstelling,

in het Fort *Zeelandia*, waarvan de opbrengst geheel is bestemd voor:

VERMINKTEN in de Oorlogen van 1813, 1814 en 1815.

BLINDEN, die bij *Waterloo* hebben gestreden.

WEDUWEN en WEEZEN van de in *Nederland* en elders gesneuvelde krijgslieden, enz. enz.

PRIJZEN:

Eerste Rang	ƒ 1.—
Tweede Rang.	„ —50.
Derde Rang.	„ —25.

Entrée Kaartjes zijn in het Fort *Zeelandia* te bekomen.

Aangebragt per het schip *Plantage Dordrecht*, kapt. J. M. BRAKKE:

Verlakte Meisjes en Jongens rijg SCHOENEN, en lage Zwarte Stoffen Vrouwen SCHOENEN.

(6700) F. F. J. BOTHE.

Bakkeljaauw, *Haring*,

TABAK, *BLOM*, ZOUT, Pik, Teer *Harpuis* en *Breeuwwerk*, Molensmeer, 1¼ en 1 dms. P. P. en W. P. PLANKEN. Todo-Axen en Handbijlen, Extra *FAMILY VLEESCH* in ½. ¼. en ⅛ vaten 2/4 vaten *FAMILY*, *CLEAR* en *MESS SPEK*, Zalm en Makreelen No. 1 en Extra Round Beef in tobbetjes, Clear, Mess, Prime Mess en Prime Spek, en *HAMMEN* in ¼ vaten, PRUIM-TABAK in kisten, Rieten en Houten Zittingen *Amerik.* HOBBELSTOELEN, enz. enz.

Verkrijgbaar bij

W. J. RIETSTAP.

(6701)

Verkrijgbaar bij

G. H. L. BAKKER:

Extra Versche Groene en Graauwe *Erwten*, Witte en Bruine *BOONEN*, GORT in Groot en Klein, Wit en Zwart Vogelzaad.

Verders nog voorzien van vele andere *ARTIKELEN*, *à Civiele prijzen*. (6702)

SANDTMANN & C°.

hebben ontvangen per *Plantage Dordrecht*, Kapt. J. M. BRAKKE:

Versche *Provisien* en *Dranken*, als:

Extra BOTER, Z. M. en Kom. KAZEN, HAM, ½ muds manden Aardappelen, Groote BROODSUIKER, Rolpens en Saucijsjes, HARING en ANCHOVIS, VALKER BIER in manden van 25 fleschen of kruiken, GENEVER in vaten; groene en roode kelders.

Patent OLIE in halve en heele amen en pullen, Lijn OLIE in vaten en pullen, Vaatjes WITLOOD, WIJNKURKEN.

Verder: *Fijne Fransche Jaconets*, *CALICO*, **Witkatoen**, **Linnenkatoen**, *Madapolans*.

Zwart SATIJN, Taft en Moiré MANTILLES en TALMAS, Opgemaakte Dames STROOHOEDEN, Onopgemaakte en Ital: dito HEEREN Castoren HOEDEN.

Nog voorradig: *Fraaije Afgepaste Barège Kleedjes*, *Sortis du Bal*, **Wit Gebloemd Neteldoek**, **Linten**, **Agremeuten**, **3** *Draads Visschersgaren.*

Fijne ROODEWIJN in vaten, kisten en bij het dozijn, RHIJN WIJN, dito Mousseux en Champagne.

Dakleijen 16†10, 18†9, *Kalk* en *Cement.*

ZWEEDSCH TEER. (6703)

Te Koop:

Het *Huis* en *Erf*

La. A No. 244, toekomende den uitlandigen Heer D. W. CROOCKEWIT, ingevolge conditie ter *inzage* liggende op het Bureau van dit Blad. 6704.

Paramaribo, den 12 Junij 1858.

(6705) Ontvangen per de laatst gearriveerde schepen en te bekomen bij

J. H. SWARTSMAN:

Fijne BOTER, Z. M. Komeine en Boeren KAZEN, Zoutvleesch, Rookspek, Saucijsjes, Worst, Rolpens, Aardappelen, *Puik puike HAMMEN* en Gerookte *TONGEN*, Groene ERWTEN, CAPUCIJNDERS en GORT in vaten, Extra Zwarte en Groene THEE van STOFFELS & ZOON, *Roode wijn, Bier*, Genever en Patent Olie in vaten, GENEVER kan men ook bij de 10 kannen bekomen, SIROP DE PUNCH uit de *fabriek* van HULSMAN, **CASTOREN HOEDEN**, *SCHOENEN* in soorten, Allerhande soorten van Schoenmakers MATERIALEN, SIGAREN en TABAK, **Koper - en Blikwerken**, waaronder Filtreer KOFFIJKANNEN en THEE MACHINES, kleine Duitsche Pijpen en nog meer andere GOEDEREN.

NB. Men gelieve ter afhaling der GOEDEREN **GELD** te zenden, terwijl ik tevens zeer vriendelijk degenen die mij schuldig zijn van Ao 1854 tot en met 1858 verzoek, zulks, binnen de *veertien* dagen te voldoen; zullende, ik verpligt zijn ten aanzien van de in gebreke blijvenden, zonder onderscheid van persoon *regtsmiddelen* aan te wenden.

---

14 Vts. Suikervaten

HOEPELS.

Wp. en Pp. *PLANKEN.*

Breeuwwerk.

Pik, Teer, Amrik. VALAXEN. Extra Droog WITLOOD in kisten. **Extra** *Zwarte* **THEE.**

Kalksteenen.

Groene *Zeep* in vaatjes.

Epsom en Grof **ZOUT.**

Te bekomen bij

(6706) *EDUARD KÖLLE.*

(6707) Per *Plantaadje Dordrecht* outden à KONTANT te koop bij

A. HEWITT:

Beste HAMMEN, Blikjes Saucijs de Boulogne in reuzel, DOPERWTEN, *Vruchten op Brandewijn*, **JUFFERS AMANDELEN**, **GEMENGD ZUURGOED**, St. Jans UIJEN, Sp. OLIJVEN, Augurken, Zwarte Peper in ℔ pakjes, etc. etc.

Per kapts. BRAKKE en KUIPER ontvangen:

Acht vaatjes *Hongaarsche WIJNEN*, waaronder de beroemde **TOKAIJER**, direct van *Pesth*. **Voorts**: Rhijnwijnen de welbekende FORSTER KIRCHENSTUCK 1846 *AUSLESE* en *HOCHHEIMER*, ¼ en ½ kruiken Selterswater, Champagne, Crême de Bouzij en Hochheimer Mousseux, **Oksh.** *Bourgogne* en *St Estéphe Wijn*, **Bier** en **Holl.** *Ale*, *Genever*, **Groote Broodsuikers**, Extra Boter, Ham, Kaas, Rolpens, Worst en Saucijsjes, vele soorten VLEESCH en GROENTEN, Vruchten op SAP, dito op BRANDEWIJN, **Banket en Suikergoed**, *HAVANA SIGAREN.*

Een nieuw *Assortiment* Porceleinen en Koperen, MODERATEUR LAMPEN, eene partij Kleederen waaronder Regenjassen à ƒ 8. Lakensche Broeken, rokken en Jassen, *BIJZONDER GOEDKOOP.*

½ en ¼ Amen Patent en Lijn OLIE, Aangemaakt WITLOOD en meer andere *Goederen*, (6708)

A. LEVI & CO.

Balkleedjes, *Bloemen*, **PORTE BOUQUETS**, **BALBOEKJES**, *Waaijers*, Geborduurde VESTEN, Glacé HANDSCHOENEN, Fijne PARFUMERIEN.

Verkrijgbaar bij

(6709) *JULIUS MEIJERS.*

ARCANUM

van

Doct. *MULLER Jz.*

Pillen uit het plantenrijk

Præservatief en Curatief, voor alle ziekten, en tegen de aanstaande *KENTERING*, van het Saisoen, zijn te bekomen bij den Apothecar H. GOUDMAN. (6710)

Dakleijen 10†20,

dito Spijkers, *CARRON Suikerlesten*, fire Bricks, 14 vts. *Suikervaten Hoepels* en Verfwaren

tot zeer *goedkoope prijzen* te verkrijgen bij (6711) J. P. A. HOEFFELMAN.

Te bekomen bij

M. D. HUIDEKOPER:

DAKLEIJEN 10†16,

Comp. Leijenspijkers— *Extra* Gave droogе W. P. PLANKEN, **Breeuwwerk—Strijkijzers**, IJzeren PLATEN & BRANDSTAVEN.— Patent-, Lijn- en Machine OLIE— BRANDON'S Comp. **KAARSEN** *(eerste kwaliteit.)* *Broodsuiker—Geurige Zwarte THEE—* **Iersch** *Linnen* **en Eng.** *Dril*, **etc.**, **etc.**, **etc.**

[6712]

J. HEILBRON

berigt het geachte publiek dat hij thans woonachtig is aan den hoek van de *Jode Breede* en *Dominestraten*, en biedt te koop:

Op en Onopgemaakte stroo en zijden Dames Hoeden, (*LAATSTE SMAAK*), **Bruids en Hoedenkransen**, *Mantilles*, *Balkleeden*, KAPSELS, Hoeden en Fluweelen LINTEN, TAFT, Glacé en Zijden HANDSCHOENEN, Barege, Afgepaste Barege **KLEEDJES**, **KANTEN**, Gekleurde en Zwarte Zijden dito, Blondes, VOILES, Zwarte en Gekleurde *Franjes*, *Agremenlen*, Zwarte en Gekleurde PRINSENSTOF KNOOPDOEKJES, Geborduurde en Effen ZAKDOEKEN, Afgepaste Piké VESTEN, **Strooken en Tusschenzetsels**, **Calico**, **Neteldoek**, Gemit dito, Gedrukt Katoen, BOEKJESSTREEP, LAKEN LINNEN 3 ellen breed, Katoen DAMAST 2¼ ellen breed, Effen NETELDOEK, Batist Katoen, Estopilles, KOUSEN en SOKKEN, Neten- Bandeau- Opsteek- Ronde- en Friseer KAMMEN, PARFUMERIEN, Fijne ODEURS, BEERENVET, Extra en ordinaire EAU DE COLOGNE, Matten **Mondorgels**, *Zakboekjes* à 10 Cts. per stuk, Fijn PORSELEIN voor Etagéres geschikt voor CADEAUX, en veel meer andere

Goederen.

Verzoekt vriendelijk zijne DEBITEUREN hun verschuldigde aan te zuiveren, ten einde hem niet in de onaangename verpligting te stellen *regtsmiddelen* te moeten gebruiken. ( )

HOLLOWAY'S *Zalf en Pillen.*

Teedere vrouwen, die door ziekten, aan hare organisatie eigen, afgemat en verzwakt zijn, worden evenzeer door HOLLOWAY'S Pillen te hulp gekomen. Voor hijsteria, kramp, ziekelijke hoofdpijn, pijnen in den rug en lendenen, zijn zij een zeker geneesmiddel waarop men zich verlaten kan, terwijl de heelende en verkoelende uitwerking van de verzachtende en zuiverende Zalf op brandwonden schurft, etterbuilen, prikkelingen der huid, klierachtige zweeren, roos en alle uitwendige, ontsteking, een wonder is in de heelkunde.

Deze *PILLEN* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à ƒ 3.

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.